

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΣ ΕΘΝΙΚΟΣ ΦΟΡΕΑΣ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ (e-ΕΦΚΑ)

ΚΕΝΤΡΟ ΕΙΣΠΡΑΞΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΟΦΕΙΛΩΝ
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ
Δ/ΝΣΗ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΕΙΣΠΡΑΞΗΣ
ΚΑΙ ΝΟΜΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ

Ταχ. Δ/ση : Πατησίων 12

Ταχ. Κώδικας: ΤΚ 106 77, Αθήνα

Πληροφορίες: Σώχου Αναστασία

Μαρία Σωτηροπούλου

Τηλέφωνο : 2105291877, 2105291799, 2105291778

E-mail : anagkastika@keao.gov.gr

nomiki.yr@keao.gov.gr

Αθήνα, 4 Απριλίου 2022

ΒΑΘΜΟΣ
ΠΡΟΤΕΡΙΑΙΟΤΗΤΑΣ:
ΕΠΕΙΓΟΝ

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 12

ΒΑΘΜΟΣ
ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ:
ΑΔΙΑΒΑΘΜΗΤΟ

Αρ. Πρωτ.: 156169/Σ.233/4-4-2022

ΠΡΟΣ:

Όλες τις Υπηρεσίες ΚΕΑΟ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ:

Ως ο Πίνακας Διανομής Α'

ΘΕΜΑ : Κοινοποίηση διατάξεων: α) του Δευτέρου βιβλίου «Πτώχευση» του ν.4738/2020 β) των διατάξεων της υπ' αρ. 44510 ΕΞ 2021/ 12-4-2021 ΚΥΑ ([ΦΕΚ Β' 1516](#)) σχετικά με τη διαδικασία διαγραφής απαιτήσεων λόγω απαλλαγής του οφειλέτη και των διατάξεων της παρ. 2 του άρθρου 1 της υπ' αρ. 65118/6-9-2021 ([ΦΕΚ Β' 4217](#)) Υπουργικής Απόφασης σχετικά με την έκταση της ευθύνης των συνδίκων/διαχειριστών αφερεγγυότητας των νομικών προσώπων τα οποία έχουν κηρυχθεί σε πτώχευση.

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ

Με την παρούσα εγκύκλιο σας κοινοποιούμε τις νέες διατάξεις του Δεύτερου Βιβλίου «Πτώχευση» του ν.4738/2020 «Ρύθμιση οφειλών και παροχή δεύτερης ευκαιρίας και άλλες διατάξεις», όπως ισχύει μετά την τροποποίησή του με το ν.4818/2021 και ειδικότερα τις διατάξεις περί απαλλαγής από τα υπόλοιπα των πτωχευτικών οφειλών των πτωχών φυσικών προσώπων και των εκπροσώπων πτωχών νομικών προσώπων των άρθρων 192 έως 196, καθώς και τις διατάξεις της υπ' αρ. 44510 ΕΞ 2021/ 12-4-2021 ΚΥΑ «Διαδικασία διαγραφής απαιτήσεων του Δημοσίου και των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης κατά περίπτωση, λόγω της απαλλαγής του οφειλέτη σύμφωνα με τα άρθρα 192 και 196 του ν. 4738/2020 «Ρύθμιση οφειλών και παροχή δεύτερης ευκαιρίας και άλλες διατάξεις» (Α' 207)» η οποία εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση του άρ.209 του Ν.4738/2020 και με την οποία ρυθμίζονται οι έννομες συνέπειες της απαλλαγής καθώς και η διαδικασία διαγραφής των υπολοίπων των πτωχευτικών χρεών, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με το Ν.4818/2021.

Επιπρόσθετα, σας κοινοποιούμε και τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 1 της υπ' αρ. 65118/6-9-2021 Υπουργικής Απόφασης «Περιπτώσεις έλλειψης υπαιτιότητας για τη μη στοιχειοθέτηση της αλληλέγγυας ευθύνης για οφειλές προς τους φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 31 του ν. 4321/2015» (ΦΕΚ Β' 4217), η οποία εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση των διατάξεων της περίπτωσης γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 31 του Ν.4321/2015 και στην οποία, μεταξύ των άλλων, προσδιορίζεται ειδικότερα η έκταση της ευθύνης των **συνδίκων/διαχειριστών αφερεγγυότητας** (εφεξής συνδίκων) των νομικών προσώπων τα οποία έχουν κηρυχθεί σε πτώχευση.

A. ΠΤΩΧΕΥΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ Ν.4738/2020

I. ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ & ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Οι κοινοποιούμενες διατάξεις περί πτώχευσης, σύμφωνα με το άρθρο 308 «Έναρξη ισχύος» του Ν.4738/20 μετά την τροποποίησή του από το ν. 4818/2021, ισχύουν από την 1η Μαρτίου 2021 και εφαρμόζονται στις περιπτώσεις που η αίτηση για υπαγωγή σε καθεστώς πτώχευσης κατατίθεται στο δικαστήριο μετά την ημερομηνία αυτή. Κατ' εξαίρεση οι διατάξεις των άρθρων 172-188 του ν.4738/2020 που ρυθμίζουν την «απλοποιημένη διαδικασία πτωχεύσεων μικρού αντικειμένου» εφαρμόζονται από 1-6-2021, όπως και η πτώχευση των φυσικών προσώπων, για την οποία η δυνατότητα υποβολής αίτησης παρέχεται εκ του νόμου από 1-6-2021 .

Επίσης, κατ' εξαίρεση οι νέες διατάξεις περί απαλλαγής φυσικών και νομίμων εκπροσώπων/διοικούντων νομικά πρόσωπα (αρ.192-196) εφαρμόζονται και σε περιπτώσεις προσώπων που υπάγονται στις πτωχευτικές διαδικασίες του προϊσχύοντος δικαίου. (παρ. 5 και 6 του αρ. 263, όπως ισχύουν).

Επιπρόσθετα και σύμφωνα με το άρθρο 265 «Καταργούμενες διατάξεις», καταργούνται οι κάτωθι προϊσχύουσες διατάξεις:

I.1 - ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ Ν.3588/2007 «ΠΤΩΧΕΥΤΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ»

Καταργείται ρητά ο ν.3588/2007 (ΦΕΚ Α' 153) «Πτωχευτικός Κώδικας» (παρ. 1 , αρ.265) και όπου γίνεται εφεξής αναφορά σε Πτωχευτικό Κώδικα νοείται ο νέος Νόμος 4738/2020, όπως τροποποιηθείς ισχύει. Τυχόν εκκρεμείς πτωχευτικές διαδικασίες κατά τον χρόνο έναρξης ισχύος των νέων διατάξεων εξελίσσονται και διεκπεραιώνονται με βάση τις διατάξεις του ν.3588/2007, εκτός όπου ορίζεται διαφορετικά στο νέο νόμο ή από προϊσχύουσα του ν.3588/2007 νομοθεσία, σύμφωνα με το αρ.182 αυτού. Ωστόσο, προβλέπεται η δυνατότητα οι **εκκρεμείς πτωχευτικές διαδικασίες** κατά τον χρόνο έναρξης ισχύος του νέου νόμου να **μεταπέσουν** στις νέες διατάξεις - **στο στάδιο στο οποίο βρίσκονται** - κατόπιν σχετικής απόφασης της συνέλευσης των πιστωτών. Στην περίπτωση αυτή, ανεξάρτητα από τις διατάξεις που διέπουν τη συνέχιση της διαδικασίας, για την κατάταξη των πιστωτών εφαρμόζονται οι διαχρονικού δικαίου διατάξεις των νόμων που έχουν ισχύσει έως την υπαγωγή στη νέα διαδικασία.

Διευκρινίζεται ότι ως εκκρεμείς λογίζονται οι πτωχευτικές διαδικασίες οι οποίες εκκίνησαν πριν από την έναρξη ισχύος του νέου νόμου, δηλαδή πριν από την 1^η Μαρτίου 2021 και μέχρι την εν λόγω ημερομηνία δεν έχουν περατωθεί. Δηλαδή, παρέχεται η δυνατότητα να συνεχιστούν με τις νέες διατάξεις ακόμα και πτωχευτικές διαδικασίες για τις οποίες η αίτηση πτώχευσης υποβλήθηκε πριν από την έναρξη ισχύος του ν.3588/2007, δηλαδή **πριν από την 16η Σεπτεμβρίου 2007.**

I.2 - ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ Ν.3869/2010 «ΥΠΕΡΧΡΕΩΜΕΝΑ ΦΥΣΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ» (ΝΟΜΟΣ ΚΑΤΣΕΛΗ)

Παύει η δυνατότητα υποβολής νέων αιτήσεων για την υπαγωγή τους στον ν. 3869/2010 (ΦΕΚ Α' 130) «Ρύθμιση των οφειλών υπερχρεωμένων φυσικών προσώπων και άλλες διατάξεις (Νόμος Κατσήλη)», σύμφωνα με την παρ.2, αρ.265 του ν .4738/20, όπως ισχύει. Τυχόν εκκρεμείς υποθέσεις εξελίσσονται και διεκπεραιώνονται με βάση τις διατάξεις του ν.3869/2010 και τις διατάξεις του ν.4745/2020, με τις οποίες προστέθηκαν τα 4 Α έως 4 Κ άρθρα, που επιταχύνουν την εκδίκαση εκκρεμών υποθέσεων υπερχρεωμένων φυσικών προσώπων.

I.3 - ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ Ν.4307/2014 «ΕΙΔΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ»

Παύει η δυνατότητα υποβολής νέων αιτήσεων για υπαγωγή στη διαδικασία έκτακτης ειδικής διαχείρισης των άρθρων 68 έως και 77 του ν.4307/2014 (ΦΕΚ Α' 246) (παρ.3, αρ.265 , όπως ισχύει). Οι εν λόγω διατάξεις εξακολουθούν να ισχύουν και να εφαρμόζονται για τις εκκρεμείς υποθέσεις. Κατ' εξαίρεση, με απόφαση της συνέλευσης των πιστωτών ειδικής διαχείρισης, που συγκαλείται με πρόσκληση του ειδικού διαχειριστή, επιτρέπεται και σε αυτή την περίπτωση η συνέχιση της διαδικασίας στο στάδιο στο οποίο βρίσκεται με αναλογική εφαρμογή των διατάξεων του Ν.4738/2020. Στην περίπτωση αυτή ο ειδικός διαχειριστής ασκεί τα καθήκοντα και τις αρμοδιότητες που επιφυλάσσονται κατά τον νέο νόμο στον σύνδικο. Όπου γίνεται αναφορά σε νόμο στην ειδική διαχείριση του ν.4307/2014, νοείται η διαδικασία του Κεφαλαίου Β' του Πέμπτου Μέρους του Δευτέρου Βιβλίου του ν.4738/2020 (άρθρα 158 έως 161) που αφορά την εκποίηση της επιχείρησης του οφειλέτη ως συνόλου ή των επιμέρους λειτουργικών συνόλων αυτής. Επιπρόσθετα, με τις διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 264, η οποία έχει τεθεί κατ' εξαίρεση σε ισχύ την ημερομηνία δημοσίευσης σε ΦΕΚ του ν.4738/2020, δηλαδή την **27^η Οκτωβρίου 2020**, προστίθεται στο ν.4307/2014 (ΦΕΚ Α' 246) **νέο άρθρο 72Α «Ανατροπή της διαδικασίας της ειδικής διαχείρισης»**. Σύμφωνα με το εν λόγω άρθρο, προβλέπεται ότι, οποτεδήποτε πριν από τη λήξη της διαδικασίας ειδικής διαχείρισης, ο οφειλέτης ή οι πιστωτές του, νομιμοποιούνται να ασκήσουν αίτηση για την **ανατροπή της διαδικασίας της ειδικής διαχείρισης, εφόσον κατατεθεί ταυτόχρονα με την αίτηση ανατροπής και αίτηση επικύρωσης συμφωνίας εξυγίανσης**, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις. Εφόσον η αίτηση ανατροπής της διαδικασίας ειδικής διαχείρισης γίνει αποδεκτή, ανατρέπονται για το μέλλον τα αποτελέσματα από την υπαγωγή του οφειλέτη σε αυτή (αυτοδίκαιη αναστολή ατομικών διώξεων κατά της επιχείρησης, μέτρων διασφάλισης και διοικητικής εκτέλεσης, ανάληψη διοίκησης από ειδικό διαχειριστή). Τυχόν ήδη διεξαχθείσες **εκπονητικές διαδικασίες** μέσα στο πλαίσιο της ειδικής διαχείρισης του ν.4307/2014 **δεν θίγονται**, εφόσον έχει συνταχθεί η **πράξη εξόφλησης** του τιμήματος από τον ειδικό διαχειριστή, διότι αυτή **επέχει θέση περίληψης έκθεσης κατακύρωσης** του άρθρου 1005 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας. Τέλος, η εν λόγω αίτηση ανατροπής έπρεπε να υποβληθεί εντός **εννέα (9) μηνών** από τη θέση σε ισχύ του νέου άρθρου 72Α , δηλαδή **μέχρι την 28η Ιουλίου 2021**.

I.4-ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΚΕΔΕ «ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΗ ΠΤΩΧΕΥΤΙΚΩΝ ΔΙΑΝΟΜΩΝ ΣΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ».

Σύμφωνα με την παρ. 4 του αρ. 265 του ν.4738/20 (όπως αντικαταστάθηκε με την παρ.5 του αρ.38 του Ν.4818/2021) δεν εφαρμόζεται στις πτωχευτικές διαδικασίες του ν.4738/2020 η

παράγραφος 3 του άρθρου 58 του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν.δ. 356/74 Κ.Ε.Δ.Ε.), με την οποία προβλεπόταν η κατ' εξαίρεση καταβολή της καταταγείσας απαίτησης από τον υπάλληλο του πλειστηριασμού (συμβολαιογράφο) στο Δημόσιο - και σε κάθε ΝΠΔΔ (e-ΕΦΚΑ) οι απαιτήσεις του οποίου εισπράττονται κατά Κ.Ε.Δ.Ε. – αμέσως, ακόμα και αν έχει ασκηθεί ανακοπή από άλλον πιστωτή, ο οποίος έχει προσβάλει την καταταγείσα απαίτησή του και εκκρεμεί η τελεσιδικία του πίνακα κατάταξης. Οι διατάξεις της παρ. 3 του άρ. 58 του ΚΕΔΕ εφαρμόζονταν αναλογικώς και στις πτωχευτικές διανομές.

Κατά συνέπεια, οι παρασχεθείσες οδηγίες με τα υπ' αρ. Γ36/04/490/23-11-2018 και 20936/Σ.5141/31-1-2020 σχετικά έγγραφα Κ.Ε.Α.Ο. περί επιστροφής εκπλειστηριασμάτων σε περίπτωση οριστικής αποβολής από τον πίνακα κατάταξης **παύουν να ισχύουν για τις πτωχευτικές διαδικασίες του ν.4738/2020 .**

Επομένως, **στις πτωχεύσεις του ν. 4738/2020**, αν η κατάταξη του Δημοσίου- ΦΚΑ προσβλήθηκε με ανακοπή κατά του πίνακα κατάταξης, **το ποσό στο οποίο έγινε η κατάταξη του Δημοσίου-ΦΚΑ δεν καταβάλλεται άμεσα αλλά διατηρείται, μέχρι η κατάταξή του να γίνει τελεσιδική (παρ. 3 του άρθρου 168 του ν. 4738/2020).**

Αντίθετα, η εν λόγω διάταξη, για άμεση καταβολή στους ΦΚΑ των εκπλειστηριασμάτων, εφαρμόζεται **στις λοιπές διαδικασίες κατάταξης απαιτήσεων δανειστών**, όπως στο πλαίσιο διοικητικής εκτέλεσης, αναγκαστικής εκτέλεσης με επίστευση τρίτου, των διαδικασιών ειδικής εκκαθάρισης, της δικαστικής εκκαθάρισης κληρονομίας, της διαδικασίας ειδικής διαχείρισης κατ' άρθρα 68 επ. ν. 4307/2014 κ.λπ. καθώς και σε όλες τις πτωχευτικές διανομές του προϊσχύοντος πτωχευτικού δικαίου (δηλαδή σύμφωνα με το ν. 3588/2007 ή τον Εμπορικό Νόμο), εφόσον αυτές δεν διενεργούνται με τη διαδικασία του ν. 4738/2020, σύμφωνα με τις μεταβατικές διατάξεις του νόμου αυτού.

Ι.5 - ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΟΥ Ν.3842/2010 (ΦΕΚ Α' 58)

Καταργείται, σύμφωνα με την παρ. 4 του αρ. 265, από τη θέση σε πλήρη εφαρμογή του Ηλεκτρονικού Μητρώου Φερεγγυότητας, η παράγραφος 7 του άρθρου 67 του ν.3842/2010 (ΦΕΚ Α' 58), η οποία είχε τροποποιήσει την παρ. του αρ.58 του ν.δ 356/74.

Υπενθυμίζεται ότι με την καταργηθείσα παράγραφο προβλεπόταν ότι η κατά τις διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 58 του ΚΕΔΕ **τριακονταήμερη προθεσμία** για την άσκηση **ανακοπής** κατά πίνακα κατάταξης σε πλειστηριασμό, η οποία ισχύει κατά την κοινή εκτέλεση, **επεκτείνεται και στις πτωχευτικές, διανομές για το Δημόσιο, τον e-Ε.Φ.Κ.Α.** αλλά και για κάθε φορέα ο οποίος εισπράττει κατά ΚΕΔΕ. Υπενθυμίζεται ότι η εν λόγω προθεσμία εκκινούσε από την επίδοση του πίνακα κατάταξης ή της πρόσκλησης του υπαλλήλου του πλειστηριασμού για την παραλαβή του από αυτόν.

Ωστόσο, όπως ρητά ορίζεται στο δεύτερο εδάφιο της **παραγράφου 3 του άρθρου 265**, η καταργηθείσα διάταξη (**τριακονταήμερη προθεσμία** για την άσκηση **ανακοπής**) εξακολουθεί να ισχύει στις **εκκρεμείς** πτωχευτικές διαδικασίες ,οι οποίες ρυθμίζονται από το προϊσχύον δικαίο του ν.3588/2007, δηλαδή στις πτωχευτικές διαδικασίες των οποίων η αίτηση πτώχευσης κατατέθηκε **πριν την 1^η Μαρτίου 2021** και δεν μεταπίπτουν στις νέες διατάξεις σύμφωνα με τα προαναφερόμενα.

Αντίθετα, στις πτωχεύσεις του ν.4738/2020, σύμφωνα με τις νέες διατάξεις του **άρθρου 168**, η προθεσμία άσκησης ανακοπής κατά της κατάταξης πιστωτή στον πίνακα πτωχευτικής διανομής προσδιορίζεται πλέον διακριτά σε σχέση με την κοινή εκτέλεση, και **η άσκησή της ορίζεται εντός 10 ημερών** από τη δημοσιοποίηση του πίνακα κατάταξης στο ΗΜΦ, αφού ο πίνακας κηρυχθεί εκτελεστός από τον εισηγητή της πτώχευσης.

I.6 - ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ Ν.4336/2015 ΠΕΡΙ «ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΩΝ ΑΦΕΡΕΓΓΥΟΤΗΤΑΣ»

Καταργείται η **παράγραφος 22** της **υποπαραγράφου Γ3** της **παραγράφου Γ** του **άρθρου 2** του **Ν.4336/2015** (ΦΕΚ Α' 94), με τις οποίες είχε πρωτοεισαχθεί στο ελληνικό δίκαιο νέα επαγγελματική κατηγορία, ο «διαχειριστής αφερεγγυότητας». Το επάγγελμα των διαχειριστών αφερεγγυότητας προσδιορίζεται εκ νέου και ρυθμίζεται εφεξής από τις διατάξεις των **άρθρων 227 έως 262** του νέου νόμου.

II. ΚΑΙΝΟΤΟΜΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΠΤΩΧΕΥΤΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ

Στην παρούσα ενότητα παρουσιάζονται συνοπτικά τα σημαντικότερα καινοτόμα στοιχεία των νέων διατάξεων στις πτωχευτικές διαδικασίες.

➤ **ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΠΤΩΧΕΥΤΙΚΗ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ**

Σύμφωνα με το άρθρο 76 του Ν.4738/2020, όπως ισχύει, πτωχευτική ικανότητα έχουν όλα τα νομικά πρόσωπα που επιδιώκουν οικονομικό σκοπό και όλα τα φυσικά πρόσωπα. **Διευρύνεται πλέον η πτωχευτική ικανότητα σε κάθε φυσικό πρόσωπο, έμπορο ή μη, και η κατοχή ή μη της εμπορικής ιδιότητας** δεν εξετάζεται από το πτωχευτικό δικαστήριο ως υποκειμενική προϋπόθεση για την κήρυξη ενός οφειλέτη φυσικού προσώπου σε κατάσταση πτώχευσης.

➤ **ΠΑΥΣΗ ΠΛΗΡΩΜΩΝ: ΤΕΚΜΑΡΤΟΣ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ & ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΛΕΓΧΟΥ**

Η κύρια αντικειμενική προϋπόθεση για την κήρυξη ενός οφειλέτη σε πτώχευση, **όταν την αίτηση υποβάλλει πιστωτής ή πιστωτές αυτού, η παύση πληρωμών**, προσδιορίζεται για πρώτη φορά με **τρόπο τεκμαρτό**, προκειμένου να διευκολυνθεί το πτωχευτικό δικαστήριο κατά την εξέταση των προϋποθέσεων για την κήρυξη της πτώχευσης (παρ. 2 του άρθρου 77, όπως ισχύει μετά την τροποποίησή του με την παρ.1 του άρ.35 του Ν.4818/2021). Το εν λόγω τεκμήριο λαμβάνει υπόψη το ύψος των μη εξυπηρετούμενων υποχρεώσεων του πτωχού οφειλέτη προς τη Φορολογική Διοίκηση, τον e-ΕΦΚΑ και τους Χρηματοδοτικούς Φορείς, οι οποίες πρέπει να ανέρχονται σε ποσοστό τουλάχιστον 40% επί των συνολικών υποχρεώσεων, καθώς και τη χρονική διάρκεια της περιόδου μη εξυπηρέτησης των εν λόγω υποχρεώσεων, η οποία πρέπει να είναι τουλάχιστον έξι (6) μηνών και η μη εξυπηρετούμενη υποχρέωση να μην υπερβαίνει το ποσό των 30.000 €. **Το τεκμήριο είναι μαχητό**, όπως προστέθηκε και ισχύει με το Ν.4818/2021. Διευκρινίζεται **ότι, όταν την κήρυξη της πτώχευσης ζητά ο οφειλέτης, αρκεί να αποδείξει**, όπως και στο προϊσχύον δίκαιο, **ότι βρίσκεται σε επαπειλούμενη αδυναμία να εκπληρώσει** τις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις αντί για παύση πληρωμών που έχει ήδη συντελεστεί, σύμφωνα με την παρ.3 του άρ.77.

➤ **ΑΣΤΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ ΔΙΟΙΚΟΥΝΤΩΝ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΩΝ**

Η αστική ευθύνη των υπαίτιων μελών της διοίκησης των πτωχευσάντων κεφαλαιουχικών εταιρειών (ΑΕ, ΕΠΕ και ΙΚΕ) για τη ζημιά την οποία προκάλεσαν στους πιστωτές της πτωχής εταιρείας από την μη έγκαιρη - εντός τριάντα ημερών από την παύση πληρωμών - υποβολή αίτησης πτώχευσης, επεκτείνεται και σε κάθε άλλο πρόσωπο που άσκησε επιρροή στο μέλος ή τα μέλη του οργάνου διοίκησης, για τον οποίο ο νόμος δεν προβλέπει από κοινού και εις ολόκληρον ευθύνη των εταίρων για τα εταιρικά χρέη, σύμφωνα με το άρθρο 127.

➤ **«ΠΤΩΧΕΥΣΕΙΣ ΜΙΚΡΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ»: ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ**

Η προβλεπόμενη από το προϊσχύον θεσμικό πλαίσιο του Ν.3588/2007 απλοποιημένη διαδικασία πτώχευσης «**μικρών επιχειρήσεων**» αντικαθίσταται από νέα διαδικασία πτώχευσης «**μικρού αντικειμένου**», κατ' **άρθρο 78, όπως ισχύει και παρ.2 του άρ. 172**, στην οποία υπάγονται οφειλέτες οι οποίοι πληρούν ένα από τα τρία κριτήρια χαρακτηρισμού τους ως «**πολύ μικρή οντότητα**» με βάση το **άρθρο 2** του Ν.4308/2014 «**Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα, συναφείς ρυθμίσεις και άλλες διατάξεις**» (ΦΕΚ Α' 251).

Τα ισχύοντα εφεξής κριτήρια υπαγωγής, τα οποία πρέπει να πληρούνται κατά την ημερομηνία του ισολογισμού τους είναι:

α) σύνολο ενεργητικού (περιουσιακών στοιχείων) 350.000 €

β) καθαρό ύψος κύκλου εργασιών 700.000€

γ) μέσος όρος απασχολούμενων κατά τη διάρκεια της περιόδου 10 άτομα.

Διευκρινίζεται ότι στην περίπτωση των φυσικών προσώπων το κριτήριο που αφορά το ενεργητικό εφαρμόζεται στην περιουσία του προσώπου, όπως αυτή υπολογίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρ.11 του νόμου, ενώ **στα νομικά πρόσωπα**, εάν το καθαρό ύψος του κύκλου εργασιών υπερβαίνει τα 2.000.000 € δεν θεωρούνται πολύ μικρή οντότητα, ανεξάρτητα αν πληρούν τα άλλα δύο κριτήρια. Επίσης, για τις νέες πτωχεύσεις «μικρού αντικειμένου» αρμόδιο πτωχευτικό δικαστήριο είναι εφεξής το **Ειρηνοδικείο** και όχι το Πολυμελές Πρωτοδικείο, όπως ίσχυε με το προϊσχύον καθεστώς.

➤ **ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΜΗΤΡΩΟ ΦΕΡΕΓΓΥΟΤΗΤΑΣ (ΗΜΦ): ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΕΙΣ**

Οι υποκείμενες σε διατυπώσεις δημοσιότητας περιλήψεις των αιτήσεων πτώχευσης, των αποφάσεων που κηρύσσουν ή ανακαλούν την πτώχευση ή παύουν τις εργασίες της, καθώς και κάθε άλλης πρόσκλησης ή διαδικαστικής πράξης των οργάνων της πτώχευσης, δεν δημοσιεύονται πλέον στο Δελτίο Δικαστικών Δημοσιεύσεων του e-ΕΦΚΑ (τ. ΕΤΑΑ-ΤΑΝ) αλλά αναρτώνται στο **«Ηλεκτρονικό Μητρώο Φερεγγυότητας – Δημοσιεύσεις»** του άρθρου 213, το οποίο είναι δημόσια διαθέσιμο.

Όπου στο ν.4738/2020 προβλέπεται δημοσίευση, δημοσιοποίηση ή καταχώριση εννοείται **καταχώριση στο ΗΜΦ**, εκτός αν ρητά προβλέπεται κάτι διαφορετικό από άλλη διάταξη. Επιπλέον όπου γίνεται αναφορά στο νόμο σε προθεσμία που εξαρτάται από τη δημοσίευση, δημοσιοποίηση ή καταχώριση εννοείται η ημερομηνία καταχώρισης στο ΗΜΦ. Οι εκκρεμείς διαδικασίες εξακολουθούν να δημοσιεύονται στο ΔΔΔ και να διαχειρίζονται όπως και σήμερα.

➤ **ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΜΗΤΡΩΟ ΦΕΡΕΓΓΥΟΤΗΤΑΣ (ΗΜΦ): ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΥΠΟΒΟΛΗ ΑΙΤΗΣΗΣ ΠΤΩΧΕΥΣΗΣ**

Στις πτωχεύσεις «**μικρού αντικειμένου**» η αίτηση πτώχευσης και τα απαιτούμενα κατά περίπτωση δικαιολογητικά **υποβάλλονται υποχρεωτικά με ηλεκτρονικό τρόπο μέσω του ΗΜΦ**, κατ' άρθρο 84 και άρθρο 173 ,παρ.1, είτε από τον οφειλέτη είτε από τους πιστωτές του, ενώ η **αίτηση διαβιβάζεται ηλεκτρονικά στη γραμματεία του αρμόδιου Ειρηνοδικείου**, προκειμένου να αποδοθεί σε αυτήν ο **Γενικός και Ειδικός Αριθμός Κατάθεσης (ΓΑΚ και ΕΑΚ)**. Αντίστοιχη δυνατότητα ηλεκτρονικής υποβολής αίτησης πτώχευσης προβλέπεται και στις πτωχεύσεις «**μεγάλου αντικειμένου**» χωρίς ωστόσο να είναι υποχρεωτικό. Δηλαδή, στις λοιπές πτωχεύσεις η αίτηση κατατίθεται, είτε με φυσικό τρόπο στη γραμματεία του αρμόδιου Πρωτοδικείου κατά τη συνήθη διαδικασία, είτε ηλεκτρονικά μέσω του ΗΜΦ.

➤ **ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΜΗΤΡΩΟ ΦΕΡΕΓΓΥΟΤΗΤΑΣ (ΗΜΦ): ΕΠΙΔΟΣΗ ΑΝΑΓΓΕΛΙΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ**

Σύμφωνα με τις νέες διατάξεις του άρ.154, παύει η έγγραφη επίδοση των αναγγελιών των απαιτήσεων των πιστωτών στον γραμματέα των πτωχεύσεων - με κοινοποίηση στον σύνδικο - και αντικαθίσταται η επίδοση των εγγράφων με ανάρτηση ηλεκτρονικού αντιγράφου αυτών στο ΗΜΦ.

➤ **ΠΤΩΧΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ: ΠΛΕΟΝΑΖΟΝΤΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΑ**

Με τις νέες διατάξεις του άρ. 92, παρ. 3 στην πτωχευτική περιουσία περιλαμβάνονται -υπό προϋποθέσεις- και μέρος των ετήσιων εισοδημάτων του πτωχού οφειλέτη όταν αυτός είναι φυσικό πρόσωπο. Συγκεκριμένα, τα ετήσια καθαρά (πλην φόρων και εισφορών κοινωνικής ασφάλισης) εισοδήματα του οφειλέτη, **από την κήρυξη της πτώχευσης μέχρι και την πλήρη απαλλαγή του**, κατά το μέρος που αυτά **υπερβαίνουν το ποσό των ετήσιων εύλογων δαπανών διαβίωσης ή του δωδεκαπλάσιου του ακατάσχετου** - όποιο είναι υψηλότερο εκ των δύο - αποτελούν μέρος της πτωχευτικής περιουσίας, εφόσον το ενεργητικό της πτώχευσης υπολείπεται, σε απόλυτο μέγεθος, του ποσού των εκατό χιλιάδων ευρώ (100.000 €) και, σε αναλογία, ποσοστού ίσου με το δέκα τοις εκατό (10%) των συνολικών υποχρεώσεων του πτωχού οφειλέτη.

➤ **ΠΤΩΧΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ: ΠΡΩΤΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑ**

Με τις νέες διατάξεις του άρ. 87, παρ. 4 και 5, στην πτωχευτική περιουσία περιλαμβάνεται -υπό προϋποθέσεις- και η πρώτη κατοικία του πτωχού οφειλέτη όταν αυτός είναι φυσικό πρόσωπο. Σε αντίθεση με τα λοιπά περιουσιακά στοιχεία της πτώχευσης, η πρώτη κατοικία δεν μπορεί να σφραγιστεί από τον σύνδικο αλλά **τίθεται στον οφειλέτη προθεσμία έξι (6) μηνών για την απόδοση της κατοχής της κατοικίας του**.

➤ **ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ: ΕΝΕΓΓΥΟΙ ΠΙΣΤΩΤΕΣ**

Στις πτωχεύσεις «**μεγάλου αντικειμένου**» **περιορίζεται χρονικά το προνόμιο των ενέγγυων πιστωτών** για την εκποίηση υπέγγυων στοιχείων του ενεργητικού της πτώχευσης, κατ' άρθρο 86, παρ.2, **μόνο κατά τη διάρκεια των πρώτων εννέα (9) μηνών** μετά την κήρυξη της πτώχευσης (**σύμφωνα με την παρ. 3 αρ. 101**) και μόνο εφόσον με την πτωχευτική απόφαση δεν έχει

διαταχθεί η εκποίηση του ενεργητικού της επιχείρησης ως λειτουργικού συνόλου (ή και κατά κλάδους) σύμφωνα με το την παρ. 3 του αρ. 101 του ν.4738/2020. Αντίθετα, στις πτωχεύσεις «μικρού αντικειμένου» το προνόμιο των ενέγγυων πιστωτών παραμένει ως έχει, δηλαδή μπορούν να προβαίνουν σε πράξεις αναγκαστικής εκτέλεσης επί υπέγγυων περιουσιακών στοιχείων οποτεδήποτε, άνευ αντίστοιχων χρονικών περιορισμών.

➤ **ΕΚΠΟΙΗΣΗ ΠΤΩΧΕΥΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ: ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΔΙΑΚΗΡΥΞΗΣ**

Η εκποίηση των περιουσιακών στοιχείων της πτώχευσης, σύμφωνα με το αρ. 158, παρ. 5, πραγματοποιείται μέσω **δημόσιου πλειοδοτικού διαγωνισμού** ο οποίος διεξάγεται εφεξής ηλεκτρονικά μέσω της **πλατφόρμας «e-auction»**, σε αντίθεση με το προϊσχύον θεσμικό πλαίσιο του Ν.3588/2007, όπου η πλειοδοτική διαδικασία διεξαγόταν στο πτωχευτικό δικαστήριο **ενώπιον του εισηγητή** της πτώχευσης, με φυσική παρουσία των υποψήφιων πλειοδοτών και με **κατάθεση ενσφράγιστων προσφορών**.

➤ **ΕΚΠΟΙΗΣΗ ΠΤΩΧΕΥΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ: ΕΚΠΟΙΗΣΗ ΩΣ ΣΥΝΟΛΟ Η΄ ΚΑΤΑ ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΣΥΝΟΛΑ**

Στο προϊσχύον θεσμικό πλαίσιο η απόφαση για την εκποίηση του ενεργητικού της πτώχευσης ως σύνολο ή κατά επιμέρους λειτουργικά σύνολα (κλάδους) - αντί για την συνήθη κατ' ιδίαν εκποίηση των επιμέρους περιουσιακών στοιχείων της πτωχευτικής περιουσίας - λαμβανόταν μετά την κήρυξη της πτώχευσης - συγκεκριμένα **μετά την επαλήθευση των απαιτήσεων** - από τη συνέλευση των πιστωτών με **πλειοψηφία επί του συνόλου των απαιτήσεων**.

Με τις νέες διατάξεις του άρθρου 79, παρ.1 και άρθρου 81, παρ. 1, η αντίστοιχη απόφαση λαμβάνεται από το πτωχευτικό δικαστήριο **κατά την συζήτηση της αίτησης πτώχευσης** εφόσον έχει υποβληθεί σχετικό αίτημα - με το δικόγραφο της αίτησης πτώχευσης ή με πρόσθετη παρέμβαση κατά την συζήτηση - από πιστωτές οι οποίοι εκπροσωπούν τουλάχιστον το **τριάντα τοις εκατό (30%) του συνόλου των απαιτήσεων**, στους οποίους περιλαμβάνονται και ενέγγυοι πιστωτές, οι οποίοι εκπροσωπούν τουλάχιστον το **είκοσι τοις εκατό (20 %) του συνόλου των ενέγγυων απαιτήσεων**.

Η δυνατότητα εκποίησης του ενεργητικού ως σύνολο ή κατά επιμέρους λειτουργικά σύνολα με τις προϊσχύουσες διατάξεις **απαιτούσε ως προϋπόθεση η εκτιμώμενη αξία του ενεργητικού να υπερέβαινε ή να ισούταν με ένα εκατομμύριο ευρώ (1.000.000 €)**. Αντίθετα, με τις νέες διατάξεις του άρθρου 159, η εν λόγω προϋπόθεση δεν ισχύει και προβλέπεται ότι ο πλειοδοτικός διαγωνισμός **εκκινεί χωρίς τιμή πρώτης προσφοράς** και οι πιστωτές διατηρούν το δικαίωμα να **απορρίψουν** την προσφορά του πλειοδότη ή να ζητήσουν **βελτιωμένη προσφορά**.

➤ **ΣΥΝΔΙΚΟΣ: ΥΠΟΔΕΙΞΗ ΠΡΟΣΩΠΟΥ**

Με το προϊσχύον καθεστώς ως σύνδικος οριζόταν, μετά την κήρυξη της πτώχευσης, υποχρεωτικά πρόσωπο της ελεύθερης επιλογής του πτωχευτικού δικαστηρίου από κατάλογο πιστοποιημένων προσώπων. Με τις νέες διατάξεις, σύμφωνα με την παρ. 4 του αρ. 79 και σε συνδυασμό με τις διατάξεις του αρ. 137, προβλέπεται ότι η αναφορά προτεινόμενου συνδίκου **είναι απαραίτητο στοιχείο της αίτησης πτώχευσης όταν υποβάλλεται από πιστωτή ή πιστωτές και πρέπει να συνοδεύεται από** σχετική δήλωση του επιλεγόμενου προσώπου περί **μη ύπαρξης κωλύματος διορισμού** αλλά και **αποδοχής** αυτού. Η αναφορά του προτεινόμενου συνδίκου δεν απαιτείται

όταν την αίτηση υποβάλλει ο οφειλέτης και η αίτηση περιέχει δήλωση ότι δεν βρέθηκε υποψήφιος σύνδικος που να αποδέχεται το διορισμό του.

➤ **ΣΥΝΔΙΚΟΣ: ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ & ΕΞΟΔΩΝ**

Αναφορικά με τη διαχείριση των απαιτήσεων και των εξόδων της πτωχευτικής διαδικασίας, κατ' άρθρο 144, προβλέπονται νέες αρμοδιότητες αλλά και υποχρεώσεις για τον σύνδικο. Ενδεικτικά αναφέρουμε την υποχρέωση διάθεσης στον εισηγητή της πτώχευσης και στους πιστωτές κατάστασης κινήσεων του ειδικού τραπεζικού λογαριασμού της πτώχευσης, την δυνατότητα υπό προϋποθέσεις **λήψης χρηματοδότησης** για την κάλυψη δαπανών της πτώχευσης, την ηλεκτρονική ανάρτηση και επικαιροποίηση **πίνακα πτωχευτικών πιστωμάτων** κλπ.

➤ **ΑΣΚΗΣΗ ΚΥΡΙΑΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ: ΤΥΠΟΣ ΚΑΙ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ**

Οι κύριες παρεμβάσεις, στις λοιπές πτωχευτικές διαδικασίες πλην «μικρού αντικειμένου», ασκούνται εφεξής υποχρεωτικά με αυτοτελές δικόγραφο (με ποινή απαραδέκτου) το αργότερο **τρεις (3) εργάσιμες ημέρες πριν από την δικάσιμο**, και **συνεκδικάζονται υποχρεωτικά με την αίτηση** και τις τυχόν ασκηθείσες πρόσθετες παρεμβάσεις, σύμφωνα με το άρθρο 130. Επίσης, η άσκηση κύριας παρέμβασης με αυτοτελές δικόγραφο σε διαφορετική δικάσιμο, **δεν αποτελεί λόγο αναβολής** της συζήτησης της αίτησης κατά την ορισθείσα δικάσιμο. Υπενθυμίζεται ότι το προϊσχύον θεσμικό πλαίσιο προέβλεπε δυνατότητα άσκησης κύριας παρέμβασης **με προφορική δήλωση κατά την δικάσιμο**, η οποία καταχωριζόταν στα πρακτικά. Σύμφωνα και με την αιτιολογική έκθεση του νόμου, η αλλαγή αυτή επιβλήθηκε από το νομοθέτη προκειμένου **να αποτρέψει τον αιφνιδιασμό των αρχικών διαδίκων αλλά και του πτωχευτικού δικαστηρίου**, με ογκοδέστατα, πολλές φορές, δικόγραφα κυρίων παρεμβάσεων, τα οποία σύμφωνα με την κοινή πείρα κατατίθενται στο ακροατήριο την ημέρα της συζήτησης της αίτησης. Η εν λόγω δυνατότητα άσκησης παρέμβασης με προφορική δήλωση διατηρείται μόνο για τις **πρόσθετες παρεμβάσεις**.

Ο αρμόδιος Προϊστάμενος ΚΕΑΟ εισηγείται στον πληρεξούσιο /συνεργαζόμενο δικηγόρο ή στο Γραφείο Νομικού Συμβούλου για την άσκηση ή μη κύριας παρέμβασης.

➤ **ΑΝΑΓΓΕΛΙΑ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ: ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ & ΠΡΟΝΟΜΙΟ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΚΑΙ e-ΕΦΚΑ**

Η προθεσμία αναγγελίας των πτωχευτικών απαιτήσεων, κατ' άρθρο 153, **διευρύνεται από έναν (1) σε τρεις (3) μήνες**, και εκκινεί από τη δημοσιοποίηση της κήρυξης της πτώχευσης στο ΗΜΦ. Κατ' εξαίρεση και σύμφωνα με την παρ.1 του άρ. 153, οι απαιτήσεις του Δημοσίου και κατ' επέκταση και του e-Ε.Φ.Κ.Α. –ως φορέας Δημοσίου– αναγγέλλονται χωρίς τον χρονικό περιορισμό των τριών μηνών (3) που προβλέπεται για τους άλλους πιστωτές, το αργότερο όμως μέχρι τη σύνταξη του τελευταίου πίνακα διανομής και συμμετέχουν μόνο σε διανομές που δεν έχουν διαταχθεί μέχρι την αναγγελία τους.

Επίσης, ρητά ορίζεται ότι οι αναγγελλόμενες απαιτήσεις του Δημοσίου και κατ' επέκταση και του e-ΕΦΚΑ, **δεν υπόκεινται σε επαλήθευση του άρθρου 155. Η προθεσμία της αναγγελίας των απαιτήσεων αναστέλλεται από την 1^η έως την 31^η Αυγούστου**. Τυχόν επίδοση αναγγελίας κατά τη διάρκεια του Αυγούστου είναι άκυρη.

Η αναγγελία των απαιτήσεων στις πτωχεύσεις του ν.4738/20, σύμφωνα με την παρ.1 του άρ.154, γίνεται στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Φερεγγυότητας και αναρτάται υπογεγραμμένη στην ηλεκτρονική πλατφόρμα του ΗΜΦ, από τον εξουσιοδοτημένο για αυτό υπάλληλο της υπηρεσίας ΚΕΑΟ. Στην αναγγελία ο πιστωτής αναφέρει τις απαιτήσεις του καθώς και το αν η απαίτησή του έχει προνομιακό χαρακτήρα ή εμπράγματα ασφάλεια (τυχόν υποθήκες αλλά και κατασχέσεις που έχουν επιβληθεί), το οποίο πρέπει να σημειώνεται δίπλα στο χρέος, το οποίο διασφαλίζουν (αρ.154, παρ.1).

Ωστόσο, μέχρι να τεθεί σε πλήρη εφαρμογή το ΗΜΦ, με την έκδοση της ΚΥΑ κατ' εξουσιοδότηση του άρ. 265, παρ.8 του ν.4738/20, για να παρέχεται η δυνατότητα ανάρτησης της αναγγελίας στο ΗΜΦ, εξακολουθούν να ισχύουν τα όσα προβλέπονται στο άρθρο 62 του ΚΕΔΕ για επίδοση της αναγγελίας των απαιτήσεων του Φορέα στο γραμματέα του πτωχευτικού δικαστηρίου και στο σύνδικο/διαχειριστή φερεγγυότητας της πτώχευσης με δικαστικό επιμελητή ή υπάλληλο της Υπηρεσίας.

➤ **ΑΥΤΟΔΙΚΑΙΑ ΠΕΡΑΤΩΣΗ ΤΗΣ ΠΤΩΧΕΥΣΗΣ: ΜΕΓΙΣΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ**

Σύμφωνα με την παρ.1 του άρθρου 189 του Ν.4738/2020 η περάτωση της πτώχευσης επέρχεται:

α) με την εκποίηση όλων των στοιχείων του ενεργητικού και τη διανομή του προϊόντος των εκποιήσεων στους πιστωτές .

β) με την παύση εργασιών λόγω της έλλειψης ενεργητικού για τη συνέχιση της διαδικασίας. Η περάτωση επέρχεται ένα μήνα (1) μετά τη δημοσιοποίηση της δικαστικής απόφασης.

γ) με την εξόφληση όλων των πτωχευτικών πιστωτών.

δ) αυτοδίκαια και χωρίς άλλη διατύπωση μετά την παρέλευση (5) ετών από την κήρυξή της, εφόσον δεν συντρέξουν οι προαναφερόμενοι λόγοι περάτωσης, με αντίστοιχη δυνατότητα παράτασης σε περίπτωση ανακοπής κατά πίνακα διανομής. Τα αποτελέσματα της περάτωσης επέρχονται **μετά πάροδο ενός (1) μηνός** από τη δημοσιοποίηση της απόφασης περάτωσης στο ΗΜΦ.

Σε σχέση με το προϊσχύον καθεστώς του Ν.3588/07, διαφοροποιείται η αυτοδίκαιη περάτωση της πτώχευσης, η οποία επερχόταν **μετά την παρέλευση δέκα (10) ετών από την έναρξη της ένωσης των πιστωτών είτε μετά την παρέλευση δεκαπέντε (15) ετών από την κήρυξη της πτώχευσης**, όποιο από τα δύο επερχόταν τελευταίο.

Κατά τα ανωτέρω χρονικά σημεία της περάτωσης αρχίζει νέα παραγραφή των απαιτήσεων του Δημοσίου-Φορέων του Δημοσίου ως πτωχευτικού πιστωτή, η οποία διακόπηκε με την αναγγελία τους (άρθρο 138 το ν.4270/2014, όπως ισχύει). Ειδικότερα η διακοπή της παραγραφής που συντελέστηκε με την επίδοση της αναγγελίας σε πτώχευση ,αρχίζει εκ νέου με την περάτωση της πτώχευσης.

Κατά συνέπεια οι αρμόδιες υπηρεσίες ΚΕΑΟ, μόλις λαμβάνουν γνώση του τρόπου περάτωσης της πτώχευσης, θα καταχωρίζουν άμεσα την περάτωση στο ΟΠΣ (η οποία αποτελεί διακοπτικό λόγο παραγραφής) και θα προχωρούν στη λήψη μέτρων αναγκαστικής είσπραξης και κατά της εναπομείνουσας πτωχευτικής περιουσίας και κατά της μεταπτωχευτικής.

➤ **ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΤΗΣ ΠΤΩΧΕΥΣΗΣ: ΛΥΣΗ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ**

Καινοτόμο στοιχείο των νέων διατάξεων του άρθρου 103 παρ. 1 και 2, σε σχέση με το προϊσχύον θεσμικό πλαίσιο αποτελεί η διαφοροποίηση των συνεπειών της πτώχευσης ως προς τις **εκκρεμείς αμφοτεροβαρείς συμβάσεις**. Συγκεκριμένα, με τις προϊσχύουσες διατάξεις η κήρυξη της πτώχευσης δεν επηρέαζε την ισχύ των εκκρεμών συμβάσεων οι οποίες διατηρούνταν σε ισχύ. Ωστόσο, με τις νέες διατάξεις προβλέπεται ότι αυτές **λύονται αυτόματα και αζήμια την εξηκοστή (60η) ημέρα** από την κήρυξη της πτώχευσης **εφόσον εφαρμόζεται στην πτώχευση η κατ'ιδίαν εκποίηση των περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη**, εκτός αν ο σύνδικος δηλώσει εγγράφως ότι επιθυμεί την άμεση λύση τους ή εναλλακτικά τη συνέχισή τους, εφόσον κατά την κρίση του συνδίκου, εξυπηρετούν την ομαλή εξέλιξη των εργασιών της πτώχευσης ή τη βελτίωση της αξίας ρευστοποίησης στοιχείων του ενεργητικού.

Εάν η απόφαση πτώχευσης προβλέπει την εκποίηση του συνόλου του ενεργητικού της επιχείρησης ή των επιμέρους λειτουργικών συνόλων αυτής, η κήρυξή της δεν επιφέρει τη λύση των συμβάσεων και ο σύνδικος δικαιούται να δηλώσει εγγράφως προς τον αντισυμβαλλόμενο να επιλέξει τη συνέχιση ή μη της σύμβασης.

➤ **ΑΝΑΣΤΟΛΗ ΑΤΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΔΙΩΚΤΙΚΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΕΙΣΠΡΑΞΗΣ**

Σύμφωνα με την παρ. 1 του άρ. 100 του ν.4738/20 από την κήρυξη της πτώχευσης (ήτοι από την έκδοση της πτωχευτικής απόφασης) αναστέλλονται αυτοδίκαια όλα τα ατομικά καταδιωκτικά μέτρα των πτωχευτικών πιστωτών κατά του οφειλέτη προς ικανοποίηση ή εκπλήρωση των πτωχευτικών απαιτήσεών τους. Ειδικότερα, απαγορεύονται τα μέτρα διοικητικής εκτέλεσης (κατασχέσεις, πλειστηριασμοί) και τα μέτρα διασφάλισης των οφειλών (υποθήκες) καθ' όλη τη διάρκεια της πτώχευσης, δηλαδή από την κήρυξή της έως και την ανάκληση ή περάτωση αυτής. Πράξεις που διενεργούνται κατά παράβαση των αναστολών που προβλέπονται στο άρθρο 100 είναι απολύτως άκυρες.

➤ **ΚΑΤΑΣΧΕΣΕΙΣ ΕΙΣ ΧΕΙΡΑΣ ΤΡΙΤΟΥ ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΗΡΥΞΗ ΤΗΣ ΠΤΩΧΕΥΣΗΣ**

Με τις διατάξεις του άρ.100 παρ. 2 του Ν.4738/2020 προσδιορίζεται ρητά ότι σε περίπτωση που έχουν επιβληθεί κατασχέσεις εις χείρας τρίτου **πριν από την κήρυξη της πτώχευσης** (ήτοι την έκδοση απόφασης πτώχευσης) δεν επηρεάζονται τα δικαιώματα του κατάσχοντος επί των μελλοντικών απαιτήσεων του οφειλέτη, οι οποίες εκχωρήθηκαν με την κατάσχεση αλλά δεν έχουν ακόμα γεννηθεί. **Κατά συνέπεια η κήρυξη της πτώχευσης δεν συνεπάγεται την άρση ή αναστολή των κατασχέσεων που έχουν επιβληθεί πριν από την κήρυξή της σε σχέση με μελλοντικές απαιτήσεις του καθ' ου που έχουν κατασχεθεί.**

➤ **ΑΠΑΛΛΑΓΗ ΟΦΕΙΛΕΤΗ – ΠΡΟΣΦΥΓΗ ΠΙΣΤΩΤΗ**

Προβλέπεται εφεξής **απαλλαγή** του οφειλέτη από το υπόλοιπο των πτωχευτικών του χρεών, **σύμφωνα με τα άρθρα 192-196**, με δυνατότητα άσκησης προσφυγής από τους πιστωτές του, σε αντίθεση με το προϊσχύον καθεστώς όπου προβλεπόταν απαλλαγή μετά από έκδοση σχετικής απόφασης του πτωχευτικού δικαστηρίου μετά από αίτηση του οφειλέτη. Ειδικότερα για οφειλέτες των οποίων η πτώχευση προκάλεσε την απώλεια της κύριας κατοικίας τους ή πάγιοι περιουσιακού τους στοιχείου ή στοιχείων που ως αξία ισούνται κατ' ελάχιστον προς το 10% του συνολικού τους χρέους, τότε **η απαλλαγή έρχεται μετά την πάροδο μόνο ενός (1) έτους** από την κήρυξη της πτώχευσης.

III. ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΠΕΡΙ ΑΠΑΛΛΑΓΗΣ

Ο θεσμός της πτωχευτικής απαλλαγής των οφειλετών φυσικών προσώπων και των διοικούντων πτωχά νομικά πρόσωπα, προσδιορίζεται εκ νέου και ρυθμίζεται εφεξής από τις διατάξεις των **άρθρων 192 έως 196**, σε συνδυασμό με τις εξουσιοδοτικές διατάξεις του **άρθρου 209**, τις μεταβατικού δικαίου διατάξεις του **άρθρου 263** καθώς και τις διατάξεις του **άρθρου 265**.

Στις επόμενες ενότητες αναλύονται, ανά κατηγορία απαλλασσόμενου προσώπου, οι επιμέρους διατάξεις οι οποίες ορίζουν τον **χρόνο επέλευσης** της απαλλαγής, την δυνατότητα άσκησης **προσφυγής** κατά αυτής, το είδος και την χρονική περίοδο των **απαλλασσόμενων οφειλών**, την δυνατότητα **ανάκλησης** της **απαλλαγής**, την διαδικασία **διαγραφής** των υπολοίπων των **πτωχευτικών χρεών** μετά την εκποίηση και διανομή της πτωχευτικής περιουσίας καθώς και τις προϋποθέσεις απαλλαγής στην περίπτωση **εκκρεμών πτωχεύσεων** του προΐσχύοντος Ν.3588/2007.

III.1. ΑΠΑΛΛΑΓΗ ΠΤΩΧΟΥ ΟΦΕΙΛΕΤΗ - ΦΥΣΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΟ

Ο οφειλέτης- φυσικό πρόσωπο που απαλλάσσεται, ανήκει σε μία από τις ακόλουθες κατηγορίες (παρ. 5, άρ. 263, όπως ισχύει):

- α. οφειλέτης - φυσικό πρόσωπο το οποίο έχει κηρυχθεί σε πτώχευση με τις διατάξεις του ν. 4738/2020
- β. οφειλέτης - φυσικό πρόσωπο του οποίου η αίτηση πτώχευσης έχει απορριφθεί, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρ. 77 του ν. 4738/2020, λόγω μη επάρκειας της περιουσίας του για την κάλυψη των εξόδων της διαδικασίας, αλλά έχει καταχωρισθεί το όνομά του στο ΗΜΦ.
- γ. οφειλέτης - φυσικό πρόσωπο το οποίο έχει κηρυχθεί σε πτώχευση με τις διατάξεις του ν.3588/2007 και η ημερομηνία έκδοσης της πτωχευτικής απόφασης είναι μετά την **1-1-2019** (παρ. 3, άρ. 38 του ν.4818/2021).
- δ. οφειλέτης - φυσικό πρόσωπο του οποίου η αίτηση πτώχευσης έχει απορριφθεί, σύμφωνα με το άρ. 3, παρ.4 του ν. 3588/2007, λόγω μη επάρκειας της περιουσίας του για την κάλυψη των εξόδων της διαδικασίας αλλά έχει καταχωρισθεί το όνομά του στο ΓΕΜΗ και στα Μητρώα Πτωχεύσεων και η πτωχευτική απόφαση έχει εκδοθεί μετά την **1-1-2019** (παρ.3, άρ. 38 του ν. 4818/2021).

Χρόνος επέλευσης απαλλαγής

- **Γενικός κανόνας: τριάντα έξι (36) μήνες**

Σύμφωνα με την **παράγραφο 1** του **άρθρου 192**, ο πτωχός οφειλέτης φυσικό πρόσωπο απαλλάσσεται πλήρως από κάθε οφειλή προς τους πτωχευτικούς πιστωτές, μετά την πάροδο **τριάντα έξι (36) μηνών** από την ημερομηνία κήρυξης της πτώχευσης, **εκτός εάν εντός της προθεσμίας υποβληθεί προσφυγή από οποιονδήποτε έχει έννομο συμφέρον κατά της απαλλαγής του**. Η προαναφερθείσα προθεσμία δεν επηρεάζεται από την αναγγελία των απαιτήσεων των πιστωτών ή μη, δηλαδή ο οφειλέτης απαλλάσσεται από το υπόλοιπο των πτωχευτικών χρεών ακόμα και ως προς τους **μη αναγγεληθέντες δανειστές** του.

Στην περίπτωση της **παραγράφου 4** του **άρθρου 77**, δηλαδή στην περίπτωση όπου το δικαστήριο λόγω **έλλειψης ενεργητικού** αντί της κήρυξης της πτώχευσης, διέταξε, **απλά την καταχώριση του ονόματος του οφειλέτη στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Φερεγγυότητας**, τότε η προαναφερθείσα

προθεσμία των τριάντα έξι (36) μηνών **εκκινεί** από την **καταχώρηση** του ονόματός του στο εν λόγω μητρώο.

Ωστόσο, εκτός από τον προαναφερθέντα γενικό κανόνα υπάρχουν και οι κάτωθι παρεκκλίσεις οι οποίες διαφοροποιούν το χρόνο επέλευσης της απαλλαγής.

- **Παρέκκλιση 1η: Εκποίηση περιουσίας - δώδεκα (12) μήνες**

Η πρώτη παρέκκλιση αφορά στην ειδική περίπτωση όπου το πτωχευτικό δικαστήριο **εξαιρέσε** μετά από αίτηση του οφειλέτη τα **καθαρά ετήσια εισοδήματά** του από την πτωχευτική περιουσία, λόγω ύπαρξης και εκποίησης περιουσιακών στοιχείων ικανών να βοηθήσουν στην ανάκτηση των πιστωτών (παρ. 3, άρθ. 92 Ν.4738/20). Σύμφωνα με την **παράγραφο 2** του **άρθρου 192**, στην περίπτωση αυτή, ο πτωχός οφειλέτης-φυσικό πρόσωπο **απαλλάσσεται** πλήρως μετά την πάροδο μόνο **δώδεκα (12) μηνών** από την ημερομηνία κήρυξης της πτώχευσης.

- **Παρέκκλιση 2η: Προηγούμενη απαλλαγή - πέντε (5) έτη**

Αν ο οφειλέτης φυσικό **πρόσωπο έχει ήδη απαλαγεί τουλάχιστον μία φορά στο παρελθόν**, συμπεριλαμβανομένης και τυχόν απαλλαγής του από υπόλοιπα χρεών **κατά τις διατάξεις του άρθρου 11 του Ν.3869/2010 (ΦΕΚ Α' 130)- Νόμος Κατσέλη**, τότε, σύμφωνα με την **παράγραφο 3** του **άρθρου 192** η πλήρης απαλλαγή δεν μπορεί να επέλθει **πριν την πάροδο τουλάχιστον πέντε (5) ετών** από την αμέσως προηγούμενη απαλλαγή.

Οπότε, αν η προθεσμία της απαλλαγής, όπως υπολογίστηκε με βάση είτε τον γενικό κανόνα είτε την 1^η παρέκκλιση αυτού, εκπνεύσει εντός της πενταετίας από την αμέσως προηγούμενη απαλλαγή τότε η **απαλλαγή μετατίθεται στη λήξη της πενταετίας**.

- **Παρέκκλιση 3η: Προσφυγή κατά της απαλλαγής – Απορρίψη / Αποδοχή**

Σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθ.193, κατά της απαλλαγής του οφειλέτη μπορεί να ασκηθεί από τους πιστωτές του προσφυγή, οπότε ανάλογα με την εκδοθείσα απόφαση επί της προσφυγής - η οποία θα την κάνει δεκτή μερικώς ή ολικώς ή θα την απορρίπτει - θα διαφοροποιείται και ο χρόνος επέλευσης της απαλλαγής.

- **Απορρίψη προσφυγής**

Σε περίπτωση άσκησης προσφυγής κατά της απαλλαγής του οφειλέτη από τον ε-Ε.Φ.Κ.Α. (βλ. σχετικά επόμενη υποενότητα) η οποία απορρίφθηκε από το πτωχευτικό δικαστήριο και η σχετική απορριπτική απόφαση εκδόθηκε πριν από την συμπλήρωση του απαιτούμενου χρόνου για την απαλλαγή, σύμφωνα με τα προεκτεθέντα, τότε ο πτωχός οφειλέτης φυσικό πρόσωπο **απαλλάσσεται** πλήρως από κάθε οφειλή προς τους πτωχευτικούς πιστωτές **μετά την συμπλήρωση του απαιτούμενου χρόνου των δώδεκα (12) ή τριάντα έξι (36) μηνών ή πέντε (5) ετών, κατά περίπτωση**.

Ωστόσο, αν η απορριπτική απόφαση εκδόθηκε μετά την συμπλήρωση του απαιτούμενου χρόνου για την απαλλαγή, σύμφωνα με τα προεκτεθέντα, τότε ο πτωχός οφειλέτης φυσικό πρόσωπο απαλλάσσεται αναδρομικά με την έκδοση της απορριπτικής απόφασης.

- **Αποδοχή εν μέρει της προσφυγής**

Αντίθετα, αν η προσφυγή έγινε **δεκτή μερικώς**, δηλαδή το δικαστήριο απέρριψε την προσφυγή για ένα τμήμα μόνο των οφειλών, και η σχετική απόφαση εκδόθηκε πριν από την συμπλήρωση του απαιτούμενου χρόνου για την απαλλαγή, σύμφωνα με τα προεκτεθέντα, τότε ο πτωχός οφειλέτης φυσικό πρόσωπο **απαλλάσσεται μερικώς** σύμφωνα με το **διατακτικό της απόφασης** μετά την συμπλήρωση του απαιτούμενου χρόνου των δώδεκα (12) ή τριάντα έξι (36) μηνών ή πέντε (5) ετών, κατά περίπτωση.

Αντίθετα, αν η απόφαση που δέχεται εν μέρει την προσφυγή εκδόθηκε μετά την συμπλήρωση του απαιτούμενου χρόνου για την απαλλαγή, σύμφωνα με τα προεκτεθέντα, τότε ο πτωχός οφειλέτης φυσικό πρόσωπο **απαλλάσσεται αναδρομικά** με την έκδοση της απόφασης ή μετά την πάροδο άλλης προθεσμίας που ενδεχομένως θέτει το πτωχευτικό δικαστήριο στην εν λόγω απόφαση.

Ωστόσο, ενδέχεται το πτωχευτικό δικαστήριο να ορίσει ως χρόνο απαλλαγής συγκεκριμένη ημερομηνία, ακόμα και μεταγενέστερη της ημερομηνίας απαλλαγής σύμφωνα με τους προαναφερθέντες κανόνες και τις παρεκκλίσεις, οπότε η απαλλαγή επέρχεται σύμφωνα με το διατακτικό της απόφασης.

III.2. ΑΠΑΛΛΑΓΗ ΕΚΠΡΟΣΩΠΩΝ ΠΤΩΧΟΥ ΝΟΜΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ

Το φυσικό πρόσωπο που ενεργεί **ως νόμιμος εκπρόσωπος ή διοικεί το νομικό πρόσωπο** και έχει εκ του νόμου αλληλέγγυα ευθύνη για οφειλές του νομικού προσώπου, απαλλάσσεται όταν ανήκει σε μία από τις ακόλουθες κατηγορίες (παρ. 6 αρ.263, όπως μετά την τροποποίησή του με το Ν.4818/2021):

- α. οφειλέτης - νομικό πρόσωπο το οποίο έχει κηρυχθεί σε πτώχευση με τις διατάξεις του ν.4738/2020.
- β. οφειλέτης - νομικό πρόσωπο του οποίου **η αίτηση πτώχευσης έχει απορριφθεί**, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρ. 77 του ν.4738/2020, λόγω μη επάρκειας της περιουσίας του νομικού προσώπου για την κάλυψη των εξόδων της διαδικασίας, αλλά έχει καταχωρισθεί η επωνυμία του νομικού προσώπου στο ΗΜΦ.
- γ. οφειλέτης - νομικό πρόσωπο το οποίο **έχει κηρυχθεί σε πτώχευση** με τις διατάξεις του ν.3588/2007 ή τον Εμπορικό Νόμο α.ν. 635/1937.
- δ. οφειλέτης - νομικό πρόσωπο του οποίου **η αίτηση πτώχευσης έχει απορριφθεί**, σύμφωνα με το άρ. 3, παρ. 4 του ν.3588/2007, λόγω μη επάρκειας της περιουσίας του νομικού προσώπου για την κάλυψη των εξόδων της διαδικασίας, αλλά έχει καταχωρισθεί η επωνυμία του στο ΓΕΜΗ και στα Μητρώα Πτωχεύσεων.

Σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 195, όπως ισχύει, **φυσικό πρόσωπο που εκ του νόμου έχει αλληλέγγυα ευθύνη** λόγω της εκπροσωπευτικής ή διοικητικής του σχέσης **με οφειλέτη νομικό πρόσωπο**, απαλλάσσεται από κάθε ευθύνη για οφειλές του πτωχού νομικού προσώπου, που προέκυψαν **εντός της ύποπτης περιόδου ή και εντός των τριάντα έξι (36) μηνών που προηγήθηκαν της ύποπτης περιόδου**, με την πάροδο 36 μηνών από την υποβολή της αίτησης πτώχευσης ή **είκοσι τεσσάρων (24) μηνών από την κήρυξη της πτώχευσης ή την καταχώριση της παρ. 4 του άρθρου 77**, (καταχώριση πτωχεύσεων χωρίς ενεργητικό στο ΗΜΦ), όποιο από τα δύο προηγηθεί χρονικά, εκτός εάν εντός της παραπάνω προθεσμίας υποβληθεί προσφυγή από οποιονδήποτε έχει έννομο συμφέρον κατά της απαλλαγής του.

Διακρίνονται οι εξής περιπτώσεις:

Α. Πτώχευση σύμφωνα με το Ν.4738/20 ή το προϊσχύον δίκαιο (Ν.3588/2007, Εμπ. Νόμος α.ν 635/37).

Σε πτωχευτικές διαδικασίες σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.4738/20 ή του προϊσχύοντος δικαίου, ο νόμιμος εκπρόσωπος/διοικών απαλλάσσεται από κάθε ευθύνη για οφειλές του νομικού προσώπου προς τους ΦΚΑ, **οι οποίες προέκυψαν εντός της ύποπτης περιόδου και εντός των τριάντα έξι (36) μηνών που προηγήθηκαν της ύποπτης περιόδου. Ως ύποπτη περίοδος (σύμφωνα με το άρ.116 σε συνδυασμό με την παρ.2 του άρ.81) ορίζεται το χρονικό διάστημα που αρχίζει από την ημερομηνία παύσης πληρωμών (η παύση πληρωμών προσδιορίζεται στην απόφαση πτώχευσης) και λήγει με την έκδοση της απόφασης με την οποία κηρύσσεται σε πτώχευση.**

Κατά συνέπεια, νόμιμος εκπρόσωπος /διοικών νομικό πρόσωπο απαλλάσσεται από κάθε ευθύνη για οφειλές του νομικού προσώπου που προέκυψαν **κατά το χρονικό διάστημα που αρχίζει 36 μήνες πριν από την παύση πληρωμών και λήγει με την απόφαση που κηρύσσεται η πτώχευση.** Για τις οφειλές που δεν καταλαμβάνονται από την απαλλαγή, παραμένει η τυχόν ευθύνη του.

Η ανωτέρω απαλλαγή δεν επέρχεται εάν εντός της παραπάνω προθεσμίας υποβληθεί προσφυγή από οποιονδήποτε έχει έννομο συμφέρον κατά της απαλλαγής του.

Β. Απόρριψη της αίτησης πτώχευσης και καταχώριση της επωνυμίας στο ΗΜΦ (ν.4738/2020)

Σε περίπτωση απόρριψης της αίτησης πτώχευσης και καταχώρισης της επωνυμίας του νομικού προσώπου στο Η.Μ.Φ. , ως «**ύποπτη περίοδος**» νοείται το χρονικό διάστημα που **αρχίζει από την τριακοστή ημερολογιακή ημέρα που προηγείται της αίτησης πτώχευσης** (ή από την ημέρα υποβολής της αίτησης πτώχευσης, σε περίπτωση που την αίτηση πτώχευσης έχει καταθέσει ο οφειλέτης, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 77 του ν. 4738/2020) και λήγει με την καταχώριση της επωνυμίας του νομικού προσώπου στο Η.Μ.Φ. κατά την παρ. 4 του άρθρου 77 του ν. 4738/2020 .

Σε αυτή την περίπτωση, ο νόμιμος εκπρόσωπος/διοικών απαλλάσσεται από κάθε ευθύνη για οφειλές του νομικού προσώπου που προέκυψαν **κατά το χρονικό διάστημα που αρχίζει 36 μήνες πριν από την έναρξη της ως άνω «ύποπτης περιόδου» και λήγει με την καταχώριση της επωνυμίας του νομικού προσώπου στο Η.Μ.Φ.** Η τυχόν ευθύνη του για λοιπές οφειλές του νομικού προσώπου παραμένει.

Γ. Απόρριψη της αίτησης πτώχευσης και καταχώριση της επωνυμίας στο Μητρώο Πτωχεύσεων Ν.3588/2007)

Σε περίπτωση απόρριψης της αίτησης πτώχευσης και καταχώρισης της επωνυμίας του νομικού προσώπου στο Μητρώο Πτωχεύσεων (ν. 3588/2007), σύμφωνα με την παρ.6 του άρ.263 του Ν.4738/20 ,ο νόμιμος εκπρόσωπος/διοικών απαλλάσσεται από κάθε ευθύνη για οφειλές του νομικού προσώπου που προέκυψαν κατά το χρονικό διάστημα **που αρχίζει 36 μήνες πριν από την τριακοστή ημερολογιακή ημέρα που προηγείται της αίτησης πτώχευσης** (ή από την ημέρα υποβολής της αίτησης πτώχευσης, σε περίπτωση που την αίτηση πτώχευσης έχει καταθέσει ο οφειλέτης) **και λήγει με την καταχώριση της επωνυμίας του νομικού προσώπου στο Μητρώο Πτωχεύσεων κατά την παρ. 4 του άρθρου 3 του ν. 3588/2007.**

IV. ΠΡΟΣΦΥΓΗ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΑΠΑΛΛΑΓΗΣ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΚΑΙ ΕΚΠΡΟΣΩΠΩΝ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ

Σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 193-195, όπως ισχύουν με την τροποποίησή τους από τις διατάξεις της παρ. 21 του άρθρου 35 του Ν.4818/2021, (έναρξη ισχύος 1-7-2021) κατά της απαλλαγής του πτωχού οφειλέτη φυσικού προσώπου ή εκπροσώπων πτωχού νομικού προσώπου, προβλέπεται η δυνατότητα άσκησης προσφυγής στο πτωχευτικό δικαστήριο από οποιονδήποτε έχει **έννομο συμφέρον, το αργότερο μέχρι την ημερομηνία κατά την οποία, σύμφωνα με τα ανωτέρω, συμπληρώνεται κατά περίπτωση ο απαιτούμενος χρόνος για την απαλλαγή.**

Ειδικότερα, σύμφωνα με την **παράγραφο 1 του άρθρου 193**, η προσφυγή ασκείται παραδεκτά, εφόσον ο προσφεύγων επικαλείται ότι η αδυναμία του πτωχού -η οποία διαπιστώνεται με την απόφαση πτώχευσης - να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του ,οφείλεται σε δόλιες ενέργειές του ή όταν συντρέχουν οι κάτωθι προϋποθέσεις:

- **Κακόπιστος οφειλέτης.** Ο οφειλέτης δεν επέδειξε καλή πίστη είτε κατά την κήρυξη της πτώχευσης είτε και κατά τη διάρκειά της.
- **Μη συνεργάσιμος οφειλέτης.** Ο οφειλέτης δεν υπήρξε συνεργάσιμος με τα όργανα της πτώχευσης.
- **Απόκρυψη ενεργητικού.** Ο οφειλέτης δολίως απέκρυψε εισοδήματα ή περιουσιακά στοιχεία κατά τη διάρκεια της πτωχευτικής διαδικασίας.
- **Ποινικά διωκόμενος οφειλέτης.** Εις βάρος του οφειλέτη εκκρεμεί ποινική δίωξη ή έχει καταδικαστεί για κάποια από τις πράξεις του ενάτου Μέρους του Δεύτερου Βιβλίου ή για κάποια από τις κακούρηματικές πράξεις της κλοπής, απάτης, υπεξαίρεσης καταδολίευσης δανειστών, υπεξαίρεσης ή πλαστογραφίας του Ποινικού Κώδικα.

Σύμφωνα με την **παράγραφο 2 του άρθρου 193**, το πτωχευτικό δικαστήριο αποφασίζει περί της απαλλαγής αφού λάβει υπ' όψιν του σχετική έκθεση του εισηγητή, στην οποία καταχωρούνται και οι τυχόν παρατηρήσεις του οφειλέτη και των πιστωτών, και αφού ακούσει και τον σύνδικο της πτώχευσης, αποφασίζει περί της απαλλαγής. Εάν κρίνει ότι δεν ικανοποιούνται οι προϋποθέσεις απαλλαγής, δύναται με **αιτιολογημένη απόφασή** του, να θέσει **προθεσμία** στον **οφειλέτη** για την ικανοποίησή τους, να περιορίσει την απαλλαγή ως προς ορισμένα μόνο χρέη ή να ορίσει **εξαιρετικά μεγαλύτερη προθεσμία απαλλαγής**, παρέχοντας σε κάθε περίπτωση δέουσα αιτιολόγηση τυχόν παρεκκλίσεων.

Αν η προσφυγή επικαλείται **ποινική δίωξη** ή **καταδίκη** για κάποια από τις προαναφερθείσες πράξεις, τότε, σύμφωνα με την **παράγραφο 3 του άρθρου 193**, το πτωχευτικό δικαστήριο μπορεί να αναβάλει την απόφασή του μέχρι την **αμετάκλητη περάτωση της ποινικής διαδικασίας**.

Απαλλαγή 12 μηνών: Στην περίπτωση αυτή εφαρμόζεται η παρ. 2 του άρθρου 192, ενώ προσφυγή πιστωτή κατά της απαλλαγής μπορεί να ασκηθεί και με **παρέμβαση** στην δίκη της παρούσας (βλέπε παρ. 3 άρθρο 92).

Εκκρεμείς πτωχευτικές διαδικασίες

Σύμφωνα με το άρθρο 265 « Καταργούμενες διατάξεις» , οι εκκρεμείς κατά τον χρόνο έναρξης ισχύος του Ν.4738/2020 πτωχευτικές διαδικασίες εξελίσσονται σύμφωνα με τις προϊσχύουσες διατάξεις του

Ν.3588/2007 ή συνεχίζονται, από το στάδιο στο οποίο βρίσκονται κατά την έναρξη ισχύος του νέου νόμου, με βάση τις αντίστοιχες νέες διατάξεις.

Για τις εκκρεμείς διαδικασίες οι οποίες θα συνεχιστούν με τις νέες διατάξεις, αν ο χρόνος επέλευσης της απαλλαγής, σύμφωνα με τα προεκτεθέντα, λήγει πριν την 31η Δεκεμβρίου 2021 τότε, σύμφωνα με την παράγραφο 5 του άρθρου 263, η απαλλαγή επέρχεται σε κάθε περίπτωση την 1^η Ιανουαρίου 2022, οπότε και εκπνέει και η προθεσμία για την άσκηση προσφυγής από τους πιστωτές κατά της απαλλαγής.

Απαλλασσόμενες οφειλές

Ως απαλλασσόμενες οφειλές, νοούνται, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 194, οι οφειλές οι οποίες ανάγονται σε χρονικές περιόδους μέχρι και την υποβολή της αίτησης πτώχευσης, ανεξαρτήτως του χρόνου σύνταξης των καταλογιστικών πράξεων και του χρόνου ταμειακής βεβαίωσής τους στο Κ.Ε.Α.Ο. ως ληξιπρόθεσμες.

Στις απαλλασσόμενες οφειλές συμπεριλαμβάνονται οι οφειλές προς τον ε-Ε.Φ.Κ.Α. από κάθε αιτία για την καταβολή των οποίων ευθύνεται με βάση τις ισχύουσες διατάξεις ο πτωχός οφειλέτης φυσικό πρόσωπο ή οι εκπρόσωποι των πτωχών νομικών προσώπων (εκ πρωτοφειλής, λόγω αλληλέγγυας ευθύνης διοικούντων, λόγω αναδοχής χρέους, από συνυπευθυνότητα, λόγω κληρονομικής διαδοχής, κλπ).

Ωστόσο, στις απαλλασσόμενες οφειλές δεν περιλαμβάνονται, σύμφωνα με το άρ.194 :

- οι οφειλές από δόλο ή βαριά αμέλεια που προκάλεσε θάνατο ή σωματική βλάβη προσώπου
- οι οφειλές από τα αδικήματα του Ν. 4557/2018 (Α' 139) «Πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2015/849/ΕΕ) και άλλες διατάξεις»
- οι οφειλές διατροφής
- οφειλές που αποτελούν **ομαδικά χρέη** (σύμφωνα με την **παρ.4 του άρ. 96, ομαδικά** είναι τα χρέη που έχουν γεννηθεί ή ανάγονται μετά την πτώχευση και προέρχονται από δραστηριότητα συνδίκου ή στην περίπτωση του άρ. 94, του οφειλέτη που του έχει ανατεθεί η διοίκηση από τη συνέλευση των πιστωτών και ενεργεί με τη σύμπραξη συνδίκου)
- οφειλές που αποτελούν **μεταπτωχευτικά χρέη** (οφειλές που δημιουργήθηκαν μετά την κήρυξη της πτώχευσης από τη δραστηριότητα του ίδιου του οφειλέτη).

Συνέπειες της απαλλαγής

Σύμφωνα με το άρθρο 196, όπως ισχύει, η απαλλαγή του οφειλέτη δεν θίγει με οποιονδήποτε τρόπο τη συνέχιση της διαδικασίας ρευστοποίησης και διανομής των στοιχείων της πτωχευτικής περιουσίας, τα δικαιώματα των πιστωτών επί αυτών, συμπεριλαμβανομένων και των αδήλων εισοδημάτων ή περιουσιακών στοιχείων τα οποία δολίως ή εξ αμελείας απεκρύβησαν στο πλαίσιο της πτωχευτικής διαδικασίας από τον οφειλέτη, καθώς και τα δικαιώματα των ενέγγυων πιστωτών επί υπεγγύων στοιχείων του οφειλέτη, η οποία διεξάγεται και ολοκληρώνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

Σύμφωνα με το τελευταίο εδάφιο του άρθρου 196, ορίζεται ότι απαλλαγή του οφειλέτη εκ της πρωτοφειλής ή εγγυήσεως δεν επηρεάζει τις απαιτήσεις έναντι των λοιπών συνοφειλετών ή εγγυητών που ενέχονται εκ του νόμου ή δυνάμει δικαιοπραξίας.

Δηλαδή, αν για τις απαλλασσόμενες οφειλές του πτωχού οφειλέτη φυσικού προσώπου ευθύνονται και τρίτα μη απαλλασσόμενα συνυπόχρεα πρόσωπα, η απαλλαγή του πρώτου δεν καταλαμβάνει τα τρίτα πρόσωπα, αλλά αυτά εξακολουθούν να ευθύνονται για την καταβολή των εν λόγω οφειλών, εκτός αν πτώχευσαν και αυτά και συντρέχουν στο πρόσωπό τους οι ισχύουσες προϋποθέσεις περί απαλλαγής.

Παράδειγμα

Πτωχός οφειλέτης φυσικό πρόσωπο ευθύνεται για την καταβολή ασφαλιστικών οφειλών οι οποίες προέρχονται από: α) μισθωτή ασφάλιση των απασχολούμενων στην ατομική του επιχείρηση, β) προσωπική ασφάλιση ως μη μισθωτός ασφαλισμένος, γ) οικοδομικές εργασίες σε ιδιωτικό οικοδομοτεχνικό έργο και δ) αχρεωστήτως καταβληθείσες συντάξεις στον θανόντα πατέρα του ως κληρονόμος. Στην περίπτωση (γ) και (δ) η απαλλαγή περιορίζεται μόνο στο πρόσωπο του πτωχού οφειλέτη φυσικού προσώπου και δεν καταλαμβάνει, τυχόν συγκυρίου του ιδιωτικού οικοδομοτεχνικού έργου ή τυχόν συγκληρονόμους του θανόντα πατρός του, αντίστοιχα, εκτός αν και αυτοί πτώχευσαν ατομικά και απαλλάχθηκαν σύμφωνα με τις εν λόγω διατάξεις.

Ανάκληση της απαλλαγής

Σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 194, η απαλλαγή του οφειλέτη δύναται να ανακληθεί, εν μέρει ή εν όλω, κατόπιν υποβολής σχετικής αίτησης πιστωτή, **εντός τριετίας από την επέλευση της απαλλαγής** και εφόσον αποδεικνύεται ότι απέκρυψε δολίως ή από βαριά αμέλεια την αποκάλυψη της οικονομικής και περιουσιακής του κατάστασης κατά την διάρκεια της πτωχευτικής διαδικασίας ή δεν τήρησε τις υποχρεώσεις του σύμφωνα με το σχέδιο πληρωμών της παρ. 2 του άρθρου 92. Το πτωχευτικό δικαστήριο δύναται εναλλακτικά να θέσει και ειδικές προϋποθέσεις για την επέλευση της απαλλαγής, όπως π.χ. την εξόφληση των οφειλομένων από το σχέδιο πληρωμών.

V. ΔΙΑΓΡΑΦΗ ΥΠΟΛΟΙΠΩΝ ΠΤΩΧΕΥΤΙΚΩΝ ΧΡΕΩΝ

Σύμφωνα με τις εξουσιοδοτικές διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 209 του Ν.4738/2020, όπως ισχύει, εκδόθηκε η υπ' άρ. **44510 ΕΞ 2021/ 12-4-2021 (ΦΕΚ Β' 1516)** κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων με θέμα **«Διαδικασία διαγραφής απαιτήσεων του Δημοσίου και των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης κατά περίπτωση, λόγω της απαλλαγής του οφειλέτη σύμφωνα με τα άρθρα 192 και 196 του ν. 4738/2020 «Ρύθμιση οφειλών και παροχή δεύτερης ευκαιρίας και άλλες διατάξεις» (Α' 207)»** με την οποία ρυθμίζονται από κοινού μεν – αλλά με διακριτές προϋποθέσεις - για το Ελληνικό Δημόσιο και για τον e-ΕΦΚΑ οι έννομες συνέπειες της απαλλαγής, οι προϋποθέσεις της διαγραφής των υπολοίπων των πτωχευτικών χρεών καθώς και η διαδικασία της διαγραφής.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 6 της ως άνω ΚΥΑ, προβλέπεται ότι μόλις επέλθει ο χρόνος απαλλαγής σύμφωνα με τα ανωτέρω, οι πτωχευτικές οφειλές χαρακτηρίζονται από τον e-ΕΦΚΑ, μέσω του Κέντρου Είσπραξης Ασφαλιστικών Οφειλών, **ως διαγραπτές**.

Ο χαρακτηρισμός τους ως διαγραπτές πραγματοποιείται μηχανογραφικά με καταχώρηση στο Ο.Π.Σ. (ανά παραστατικό οφειλής) ειδικής πληροφοριακής κίνησης. Η εν λόγω πληροφοριακή κίνηση καταχωρείται μόνο στην περίπτωση που το απαλλασσόμενο πρόσωπο είναι το πτωχό φυσικό πρόσωπο

και παραλείπεται αν το απαλλασσόμενο πρόσωπο είναι ο εκπρόσωπος του πτωχού νομικού προσώπου. Η καταχώρηση της πληροφοριακής κίνησης στο σύστημα πραγματοποιείται από τις αρμόδιες Περιφερειακές Διευθύνσεις και τα Αποκεντρωμένα Τμήματα ΚΕΑΟ και για το λόγο αυτό θα πρέπει να παρακολουθούνται από τις υπηρεσίες σας οι πτωχευτικές διαδικασίες τακτικά.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7 της ΚΥΑ «**Έννομες συνέπειες απαλλαγής**» προβλέπεται ότι τα πτωχευτικά χρέη τα οποία χαρακτηρίστηκαν ως διαγραπτέα:

- α. δεν ελέγχονται κατά την εξέταση αίτησης χορήγησης αποδεικτικού ασφαλιστικής ενημερότητας ή βεβαίωσης οφειλής, ανεξαρτήτως αιτιολογίας χορήγησης αυτής.
- β. δεν αναγγέλλονται προκειμένου να ικανοποιηθούν σε διαδικασίες ατομικής ή συλλογικής αναγκαστικής εκτέλεσης, εξαιρουμένης της τρέχουσας πτωχευτικής διαδικασίας,
- γ. δεν συμψηφίζονται, σύμφωνα με το άρθρο 83 του ΚΕΔΕ με άλλες ανταπαιτήσεις του απαλλασσόμενου.
- δ. δεν ασκείται, για την μη καταβολή τους, ποινική δίωξη κατά του απαλλασσόμενου για τα αδικήματα της παρακράτησης των εργοδοτικών εισφορών και της υπεξαίρεσης των εργατικών εισφορών, με βάση τις διατάξεις του άρθρου 1 του α. ν. 86/1967 (Α' 136).
- ε. δεν λαμβάνονται υπόψη κατά την επιδίωξη της είσπραξης με τα προβλεπόμενα από τον Κ.Ε.Δ.Ε., όπως ισχύει, αναγκαστικά μέτρα ή με τα λοιπά μέτρα διασφάλισης, όπως το μέτρο της εγγραφής υποθήκης ή με τα λοιπά διοικητικά μέτρα, όπως το μέτρο της δημοσιοποίησης των οφειλών του άρθρου 9 του ν. 3943/2011 (Α' 66) κατά των απαλλασσόμενων προσώπων ή των κληρονόμων αυτών.

Τα παραπάνω επιτυγχάνονται μηχανογραφικά με την καταχώρηση της προαναφερθείσας πληροφοριακής κίνησης για τον κωδικό της οποίας θα ενημερωθείτε σχετικά με νεότερη οδηγία.

Ειδικότερα, σύμφωνα με την παράγραφο 2 και 3 του άρθρου 7 της εν λόγω ΚΥΑ, προβλέπεται ότι:

- ο χαρακτηρισμός οφειλών από ασφαλιστικές εισφορές μισθωτής απασχόλησης ως διαγραπτέες δεν επηρεάζει τα ασφαλιστικά δικαιώματα των μισθωτών ασφαλισμένων, ενώ ο χαρακτηρισμός οφειλών από ασφαλιστικές εισφορές μη μισθωτής απασχόλησης ως διαγραπτέες συνεπάγεται την ακύρωση του χρόνου ασφάλισης και των ασφαλιστικών δικαιωμάτων των μη μισθωτών ασφαλισμένων και
- τυχόν εκούσιες καταβολές ποσών έναντι των εν λόγω διαγραπτέων οφειλών δεν αναζητούνται ούτε επιστρέφονται.

Η οριστική διαγραφή των χαρακτηρισμένων οφειλών ως διαγραπτέων ρυθμίζεται από τις διατάξεις του άρθρου 8 «Οριστική διαγραφή οφειλών από το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα του e-ΕΦΚΑ - Διαδικασία» της εν λόγω ΚΥΑ.

Συγκεκριμένα, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 8 προβλέπεται ότι οι διαγραπτέες οφειλές δύνανται να διαγραφούν οριστικά από το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα του e-ΕΦΚΑ, **εφόσον πληρωθούν σωρευτικά οι κάτωθι προϋποθέσεις:**

- παρέλθει άπρακτος η προβλεπόμενη κατά περίπτωση προθεσμία για την άσκηση προσφυγής κατά της απαλλαγής,
- εφόσον έχει περατωθεί η εκποίηση της πτωχευτικής περιουσίας (ρευστοποίηση και διανομή) ή έχει περατωθεί με άλλον τρόπο η πτώχευση,

- και υπό την αίρεση ότι δεν έχει ασκηθεί από τον e-ΕΦΚΑ το δικαίωμα υποβολής αίτησης ανάκλησης της απαλλαγής, κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 2 του άρθρου 194.

Επίσης, σύμφωνα με την παράγραφο 2 προβλέπεται ότι στην περίπτωση που για τις διαγραφτέες οφειλές ευθύνονται εκ του νόμου ή δυνάμει δικαιοπραξίας και τρίτα συνυπόχρεα πρόσωπα μη απαλλασσόμενα, **τότε οι οφειλές δεν διαγράφονται αλλά παραμένουν διαγραφτέες** κατά το μέρος που αφορούν μόνο το απαλλασσόμενο πρόσωπο.

Στην περίπτωση αυτή δεν καταχωρείται η προαναφερθείσα πληροφοριακή κίνηση στα διαγραφτέα παραστατικά οφειλών του πτωχού νομικού προσώπου αλλά πραγματοποιείται μεταβολή στα στοιχεία του υπευθύνου στο μητρώο του πτωχού εργοδότη/οφειλέτη με επιλογή ιδιότητας υπευθύνου «άνευ ευθύνης». **Για τον κωδικό υπευθυνότητας «άνευ ευθύνης» θα ενημερωθείτε σχετικά με νεότερη οδηγία.**

Σε κάθε περίπτωση, σύμφωνα με την παράγραφο 3, η διαγραφή των οφειλών πραγματοποιείται με απόφαση των αρμόδιων προϊσταμένων των Περιφερειακών Διευθύνσεων και Αποκεντρωμένων Τμημάτων ΚΕΑΟ. **Η συνταχθείσα απόφαση προωθείται στις αρμόδιες τοπικές μονάδες e-ΕΦΚΑ προκειμένου να εκτελέσουν μηχανογραφικά τη διαγραφή των οφειλών κατά την ισχύουσα διαδικασία διαγραφής οφειλών από οποιαδήποτε άλλη αιτία.**

Β. ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΑ ΕΥΘΥΝΗ ΣΥΝΔΙΚΩΝ/ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΩΝ ΑΦΕΡΕΓΓΥΟΤΗΤΑΣ ΣΕ ΠΤΩΧΕΥΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ.

Σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 1 της υπ. αρ. 65118/6-9-2021 Υπουργικής Απόφασης «Περιπτώσεις έλλειψης υπαιτιότητας για τη μη στοιχειοθέτηση της αλληλέγγυας ευθύνης για οφειλές προς τους φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 31 του ν. 4321/2015 (ΦΕΚ Β' 4217)» προσδιορίζεται ειδικότερα η έκταση της ευθύνης των συνδικών/διαχειριστών αφερεγγυότητας (εφεξής συνδίκων) των νομικών προσώπων τα οποία έχουν κηρυχθεί σε πτώχευση.

Συγκεκριμένα, προβλέπονται τα εξής:

«2. Οι σύνδικοι της πτώχευσης ή οι διαχειριστές αφερεγγυότητας των νομικών προσώπων ή των νομικών οντοτήτων που έχουν κηρυχθεί σε πτώχευση, δεν ευθύνονται αλληλεγγύως για χρέη του νομικού προσώπου ή της νομικής οντότητας που κηρύχθηκε στην αντίστοιχη ως προς τον σύνδικο πτώχευση ή τον διαχειριστή αφερεγγυότητας, τα οποία, ανεξαρτήτως του χρόνου βεβαίωσής τους, γεννήθηκαν μέχρι την κήρυξη της πτώχευσης ή μέχρι την νόμιμη καταγγελία από τον σύνδικο της πτώχευσης ή τον διαχειριστή αφερεγγυότητας των ατομικών συμβάσεων εργασίας, οι οποίες συνάφθηκαν με αντισυμβαλλόμενο αυτό το νομικό πρόσωπο ή αυτή την νομική οντότητα πριν την κήρυξη της πτώχευσής του/της και διατηρήθηκαν μετά από αυτήν, μέχρι και την καταγγελία τους από τον σύνδικο της πτώχευσης ή τον διαχειριστή αφερεγγυότητας.»

Σύμφωνα με τις προαναφερόμενες διατάξεις, δεν υφίσταται καμία ευθύνη του συνδίκου για την καταβολή των οφειλόμενων ασφαλιστικών εισφορών που προέρχονται από συμβάσεις εργασίας που

συνάφθηκαν πριν από την κήρυξη της πτώχευσης και συνεχίστηκαν μετά την κήρυξη αυτής και μέχρι τη νόμιμη καταγγελία τους από το σύνδικο.

Επιπρόσθετα από τις πτωχευτικού δικαίου διατάξεις προβλέπονται για τον σύνδικο τα εξής:

- Σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 96 του ν. 4738/2020, **οι ασφαλιστικές οφειλές οι οποίες γεννήθηκαν ή ανάγονται σε χρόνο μετά την πτώχευση** και προέρχονται από τη δραστηριότητα του συνδίκου, ή του οφειλέτη κατ' αρ.94 ή συνδέονται με τα στοιχεία της πτωχευτικής περιουσίας, θεωρούνται «ομαδικό πίστωμα» και ο e-Ε.Φ.Κ.Α. λογίζεται ως «ομαδικός πιστωτής». Οι απαιτήσεις των ομαδικών πιστωτών ικανοποιούνται από την πτωχευτική και από την μεταπτωχευτική περιουσία.
- Ειδικότερα, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 167 του ν. 4738/2020, ο σύνδικος διανέμει στους πιστωτές το προκύπτον από την εκποίηση της πτωχευτικής περιουσίας εκπλειστηρίασμα, αφού προαφαιρέσει τα απαιτούμενα ποσά για την ικανοποίηση των δικαστικών εξόδων, των εξόδων διοίκησης της πτωχευτικής περιουσίας **και των ομαδικών πιστωμάτων.**
- Επιπρόσθετα, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 259 του ν. 4738/2020 προβλέπεται ότι αν από τη δράση του συνδίκου δημιουργήθηκε ομαδικό χρέος, το οποίο δεν είναι δυνατόν να εκπληρωθεί από την πτωχευτική περιουσία, αυτός υποχρεούται να αποζημιώσει τον ομαδικό πιστωτή, αν διέγνωσε ότι η περιουσία δεν προβλέπεται να επαρκέσει για την εκπλήρωση του ομαδικού χρέους τούτου αλλά με δόλο αδιαφόρησε. Σε κάθε περίπτωση που ανακύπτει ευθύνη του συνδίκου έναντι τρίτων, αν αυτοί ικανοποιηθούν σε βάρος της πτωχευτικής περιουσίας, η ομάδα των πιστωτών δικαιούται να αναζητήσει από τον σύνδικο το ποσό της απομείωσης της πτωχευτικής περιουσίας από την αιτία αυτή.
- Τέλος, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του **άρθρου 100 «Αναστολή των ατομικών καταδιώξεων»** του ν. 4738/2020 προβλέπεται ότι από την κήρυξη της πτώχευσης αναστέλλονται αυτοδικαίως όλα τα ατομικά καταδιωκτικά μέτρα των πτωχευτικών πιστωτών κατά του οφειλέτη προς ικανοποίηση ή εκπλήρωση των πτωχευτικών απαιτήσεών τους, ενώ, σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 100, προβλέπεται ότι η εν λόγω αναστολή δεν καταλαμβάνει τα ομαδικά χρέη. **Με άλλα λόγια ο e-ΕΦΚΑ ως ομαδικός πιστωτής δύναται καθ' όλη την διάρκεια των εργασιών της πτώχευσης να επιδιώξει την αναγκαστική είσπραξη των ομαδικών χρεών.**

Τέλος, διευκρινίζεται, ότι σύμφωνα με το άρθρο 190 του ν.4738/2020, εντός μηνός από την περάτωση της πτώχευσης, με οποιονδήποτε από τους προβλεπόμενους στο νόμο τρόπους, **ο σύνδικος λογοδοτεί ενώπιον της συνέλευσης των πιστωτών με τη συμμετοχή και του εισηγητή της πτώχευσης.**

Στην εν λόγω συνέλευση θα παρίσταται ο e-ΕΦΚΑ ως πιστωτής, ώστε να προβαίνει στις σχετικές ενέργειες όταν και όπου απαιτείται.

Η ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΡΙΑ ΚΕΑΟ

ΒΑΡΒΑΡΑ ΧΑΤΖΗΕΥΣΤΑΘΙΑΔΟΥ